

Magdalena Kolańska, Agata Poręba

Nadzieja na powrót do zdrowia a stres onkologiczny u pacjentów onkologicznych w procesie leczenia - wyniki badania pilotażowego

Hope for recovery and oncological stress in oncological patients in the course of treatment - results of a pilot study

Choroby nowotworowe są współcześnie przyczyną największego lęku i strachu. Stres według Seleya to „*nieswoista reakcja organizmu na wymagającą sytuację*” (Selye, 1978), a pojawianie się ognisk chorobowych to skutek nie radzenia sobie organizmu z ciągłym stresem. Choroba onkologiczna powoduje podwyższony poziom lęku o życie zarówno u osoby chorej, jak i u osób jej towarzyszących (Kilar, Kobierzycki, Maj, 2005). Wymienia się szereg sytuacji stresowych związanych z różnymi aspektami choroby (Juczyński Z., Chrystowska-Jabłońska B.; 1999). Czynniki stresu jak i zasoby określa się na czterech poziomach: poznawczym, emocjonalnym, behawioralnym i motywacyjnym.

Nadzieja na sukces rozumiana jest jako pozytywny stan motywacyjny (Snyder, Sympson, Michael, Cheavens, 2000). Wykazano zależność między poziomem nadziei na sukces a procesem zdrowienia i radzenia sobie w obliczu śmierci (Snyder, 2002) a także z percepcją osobistego stanu zdrowia, energii

oraz niższym dystresem u kobiet z rakiem piersi (Stanton i in., 2000; 2002).

Celem przeprowadzonych badań było zbadanie związku nadziei na wyzdrowienie i stresu onkologicznego oraz weryfikacja narzędzia. Aby osiągnąć te cele przeprowadzono badanie ilościowe na grupie 41 dorosłych pacjentów oddziału onkologicznego (21 kobiet i 20 mężczyzn) różniących się czasem trwania choroby (M= 26 miesięcy, Min= 2 miesiące, Max= 125 miesięcy). Jako narzędzia badawcze wykorzystano Kwestionariusz Stresu Onkologicznego (KSO) profesora Adama Bieli oraz profesora Mikołaja Majkowicza, oraz Kwestionariusz Nadziei na Sukces w polskiej wersji językowej profesor Marioli Łaguny, Trzebińskiego i Zięby.

Wyniki przeprowadzonych badań potwierdzają słuszność zakładanego związku między zmiennymi. Ponadto stanowią dobry punkt wyjściowy do dalszych badań i budowy autorskiego narzędzia pomiaru stresu onkologicznego w oparciu o KSO, uwzględniającego

Nadzieja na powrót do zdrowia a stres onkologiczny u pacjentów onkologicznych w procesie leczenia- wyniki badania pilotażowego

---

dotychczasowe założenia teoretyczne.

magdalenakolanska@wp.p